

STARAT' SA O PÔDU ZNAMENÁ STARAT' SA O ŽIVOT

**dosiahnuť 75 % zdravých pôd do roku 2030
pre zdravé potraviny, ľudí, prírodu a klímu**

Čo sú misie EÚ?

Tak trochu podľa vzoru misie Apollo 11 vyslať človeka na Mesiac sú misie EÚ záväzkom riešiť hlavné spoločenské výzvy:

- boj proti rakovine,
- adaptácia na zmenu klímy,
- život v zelenších mestách,
- zdravá pôda pre zdravé potraviny, ľudí, prírodu a klímu,
- ochrana našich oceánov.

Každá misia EÚ má svoj časový rámec a rozpočet v závislosti od toho, aká je náročná. Misie presahujú rámec výskumu a inovácií a majú stimulovať inovácie prinášajúce účinné riešenia s presahom do viacerých sektorov. Okrem toho budú zohrávať kľúčovú úlohu pri dosahovaní priorit EÚ, ako sú napríklad európska zelená dohoda či európsky akčný plán boja proti rakovine.

Rátame s vašou účasťou

Potrebujeme vašu pomoc, aby boli misie úspešné. S identifikáciou vhodných misií doteraz pomáhali Európskej komisii rady pre správu misií zložené z rôznych odborníkov na inovácie, výskum, tvorbu politik, občiansku spoločnosť, ako aj odborníkov z praxe. Teraz je ten správny čas spolupracovať aj s európskymi občanmi, ako ste vy, aby boli misie relevantné a naozaj prínosné. Spoločnými silami dokážeme oveľa viac.

Starat' sa o pôdu znamená starat' sa o život

Keď sme sa našich odborníkov spýtali, aká by mala byť naša misia pre zdravú pôdu a zdravé potraviny, dostali sme túto odpoveď:

Misia: „Starat' sa o pôdu znamená starať sa o život“

Do roku 2030 bude v každej krajine EÚ najmenej 75 % všetkých pôd zdravých a poskytovať základné služby nevyhnutné pre náš život.

Prečo je to dôležité? **Život na Zemi závisí od zdravej pôdy.** Pôda, po ktorej chodíme, je živým organizmom – je domovom pre mnohé fascinujúce druhy rastlín a zvierat, ktorých neviditeľná interakcia zaisťuje náš blahobyt a blahobyt našej planéty. V niektorých pôdach žije viac organizmov ako ľudí na našej planéte (približne 10 miliárd). Pôda nám dáva výživné potraviny či iné produkty a spolu s čistou vodou a prosperujúcimi biotopmi prispieva k biodiverzite. Zároveň môže pomôcť spomaliť zmenu klímy a zvýšiť našu odolnosť voči extrémnym klimatickým javom, akými sú suchá a povodne. Pôda zachováva naše kultúrne dedičstvo a je neoddeliteľným prvkom krajinných útvarov, ktoré si všetci ceníme. **Jednoducho povedané: zdravá pôda nás i svet okolo nás drží pri živote.**

My však tieto výhody považujeme za samozrejmé, a preto zdravie našich pôd zanedbávame. Rastúci dopyt po pôde na rozvoj miest a infraštruktúry nás pripravuje o tú najúrodnejšiu pôdu. Navyše neprimerané alebo neudržateľné využívanie pôdy a spôsob, akým nakladáme s odpadom, ovplyvňuje zdravie pôdy, a tým narúša jej schopnosť zabezpečovať životne dôležité služby. **Zmena klímy zvyšuje tlak na zdravie pôdy.**

Prečo treba ihneď konať? Pôdy sú krehké a vznikajú tisícky rokov, no zničiť sa dajú za niekoľko hodín! Preto sa treba o pôdu starať, aby mohla zregenerovať a slúžiť aj budúcim generáciám.

Degradácia pôdy je vo veľkej miere spôsobená tým, ako žijeme. Ak s tým niečo neurobíme, výzvy, ktorým už teraz EÚ čelí, sa len znásobia. Preto neprekvapí, že **stav pôdy je ťažiskom novej zelenej dohody pre Európu a cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja** zameraných na zníženie straty biodiverzity a znečisťovania, zvrátenie zmeny klímy a zároveň snahu o zdravé životné prostredie a udržateľné využívanie pôdy. Misia bude zohrávať **významnú úlohu aj v reakcii na riziká spojené s koronavírusom a ďalšími novými infekčnými chorobami.** Niektoré mikróby žijúce v pôde sú jedným z našich najslubnejších zdrojov vo vývoji nových terapeutických liekov.

Misia „Starat' sa o pôdu znamená starať sa o život“ zvýši povedomie ľudí o pôde a nasmeruje Európu na cestu udržateľného obhospodarovania krajiny a pôdy. Misia bude spoločným úsilím, ktoré spojí ľudí zo všetkých oblastí života: poľnohospodárov, vedcov, podniky, politikov alebo bežných ľudí vrátane spotrebiteľov, ktorými sme všetci.

Všetci spoločne prispejeme k návrhu riešení, ktorých využitie nám pomôže dosiahnuť hlavný cieľ misie: **do roku 2030 mať v každej krajine EÚ najmenej 75 % všetkých pôd zdravých a schopných poskytovať základné služby nevyhnutné pre náš život.** Činnosti v rámci misie budú v sebe spájať výskum a inovácie, odbornú prípravu a poradenstvo, ako aj demonštrovanie osvedčených postupov obhospodarovania pôdy využitím tzv. živých laboratórií (pokusov a inovácií v terénnych laboratóriách) a „majákov“ (miest na zviditeľňovanie osvedčených postupov). Spolu s inými podpornými opatreniami sa tým zabezpečí široké využívanie nových riešení. Okrem toho sa pri plnení misie nájdu lepšie spôsoby

monitorovania stavu pôdy, zmobilizujú investície, podporia zmeny v politikách a správaní a zaručí, že **naše problémy s degradáciou pôdy nebudeme „vyvážať“ do iných krajín na celom svete.**

Vďaka opatreniam na obnovu znehodnotenej pôdy, podporu pôdohospodárov pri udržateľnom využívaní pôdy a vytvorenie podmienok na odmeňovanie jej zdravia **bude mať misia ďalekosiahly vplyv na potraviny, ľudí, planétu a klímu.**

Zatiaľ čo predchádzajúce misie nás priviedli na Mesiac, „**Starat' sa o pôdu znamená starat' sa o život“ je misiou, ktorá nám pomôže bezpečne žiť na Zemi so zdravou pôdou!**

Viac informácií: Navštívte stránku <http://ec.europa.eu/mission-soil> alebo sledujte **#MissionSoil #EUmissions #HorizonEU** na sociálnych médiách.